

[Gottschalck-Hansen.]

ministre — til regnskab for brug af statsmidler, til hvis anvendelse der ikke foreligger bevilling.

Idet jeg kan tilslutte mig den ærede ordfører for venstres anerkendende udtalelser til formanden for udvalget vedrørende statsrevisorernes betænkning, det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre), og samtidig takker for for hans dygtige, grundige og saglige lederskab, skal jeg med disse ord indstille statsregnskabet for 1960-61 til tingets godkendelse.

Axel Sørensen: Jeg skal knytte nogle få bemærkninger til den betænkning og indstilling, som folketingsudvalget har forelagt tinget til godkendelse.

Den af statsrevisorerne afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 1960-61 har været genstand for aktuel interesse, ikke mindst her på Christiansborg blandt politikerne, i pressen og under den almindelige drøftelse blandt landets befolkning. Diskussionen har stået om de overskridelser, der er sket i forbindelse med statsbevillinger, og på baggrund heraf er man standset op ved grundlovens § 46, stk. 2, som siger, at ingen statsudgift må afholdes uden hjemmel. Man kan vist sige, at i disse ord ligger der noget virkeligt fundamentalt, som bør stå som et ideal for enhver regering og dens administration — men ak, hvor besværligt at overholde i praksis! Man må jo huske, at finansloven i vidt omfang er et anlagt skøn, et budget og en udgiftsramme, og at skønnet er foretaget 1-1½ år, før et arbejde kan afsluttes. I løbet af den tid, der går, inden en bevilling kan blive anvendt i praksis, gennem byggeri o. lign., kan de skønnede udgifter være overskredet, ikke alene på grund af prisstigninger som dem, vi i de senere år har været vidne til, men også gennem selve omfanget af pladsrammen. Man kan vist roligt sige, at bestemmelsen i grundlovens § 46, stk. 2, næppe har været hævdet bogstaveligt, hvilket mangeårige

administrationspraksis under skiftende regeringer viser.

Det er allerede nævnt — og i almindelighed har det vel været praksis — at mindre overskridelser, inden for måske 10-15 pct., har fået efterfølgende bevilling i finansudvalget. Derimod — og med rette — har man, når det drejer sig om større beløb, måttet udvise større kritik og strenghed heroverfor, inden bevilling er givet. Nu er det jo sådan, at hvis grundlovens § 46, stk. 2, skal hævdes i småt som i stort, må man ikke indvende noget derimod, men være parat til at vente med et arbejdes udførelse, til lovformelig bevilling foreligger.

Man kan spørge, om ikke dette ville betyde en fristelse til, at budgetterne på finanslovsforslaget anlægges højere end nødvendigt. I det frie selvstændige erhvervsliv gør man brug af en nødvendig dispositionsfrihed, der bidrager til en effektivitet, som ikke under nogen form kan undværes. Kan man da fratage en statsstyrelse en lignende effektivitet? Jeg mener, at det bør man ikke gøre. Men det har måske den vanskelighed, at med hensyn til det selvansvar, som nødvendigvis må være til stede i de selvstændige erhverv, kan det i statsadministrationen komme til at brydes imellem mindre risikovillighed og principper inden for administrationen.

Tilbage står så, at man må se at ændre de bestående forhold, så at administrationen får en mere effektiv ordning af sit forhold til finansudvalget og kan sige til, så snart man har kendskab til, at en overskridelse af en bevilling må ventes. Jeg har den opfattelse, at man efter de overskridelser, som statsregnskabet for 1960-61 fortæller os om, allerede i de enkelte fagministerier har anlagt en form for en ajourpraktisering af de bevilgede investeringer, således at man fremover ikke mere vil udsætte sig for overskridelser af den art, som vi i regnskabet for 1960-61 har været vidne til.

Den højtærede statsminister har jo nu lovet at nedsætte et ekspertudvalg, som skal